

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Yttrande

Datum
2022-05-20

Ärendebeteckning
402-3094-2022

Uppsala kommun
SBF.planadministrator@ uppsala.se

Samråd om detaljplan för Karlavagnens förskola, Uppsala kommun

Redogörelse för ärendet

Kommunen har översänt rubricerat detaljplaneförslag för samråd enligt 5 kap 11 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, samt samråd om undersökning enligt 6 kap 6 § miljöbalken.

Syftet med planförslaget

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra en förskola i två våningar. Området planläggs med syftet att skapa största möjliga friytor och möjliggöra för goda vistelsekvaliteter. Detaljplanen säkerställer också tekniska anläggningar inom planområdet. Den planerade bebyggelsen ska också förhålla sig till den omgivande kulturmiljön genom anpassning av skala och materialval. Anläggning och utförande ska ske med hänsyn till risk för påverkan av grundvattnet.

Överensstämmelse med översiktsplan

För planområdet gäller kommunens översiktsplan från 2016 (aktualitetsförklarad 3 november 2020), där det pekats ut som stadsbygd. Planområdet ligger även delvis inom det området som markerats som innerstad. Cirka 300 meter från planområdet ligger Luthagsesplanaden som är ett utpekad stadsstråk. Kommunen bedömer att detaljplanen är förenlig med översiktsplanens intentioner.

Strategisk miljöbedömning för planer och program

Kommunen bedömer att genomförandet av rubricerad detaljplan inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap. 11 § miljöbalken.

Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning att rubricerad detaljplan inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap. 3 § miljöbalken.

Frågor som bevakas av Länsstyrelsen enligt 11 kap 10 § PBL

Riksintresse – kulturmiljövården

Planområdet ligger inom riksintresse för kulturmiljövård (C40A Uppsala stad). Kommunen har inte beskrivit i planbeskrivningen att Observatorieparken som ett byggnadsminne, utan endast som ett rekreationsområde. Länsstyrelsen menar att detta ska kompletteras i planhandlingarna. Kommunen behöver visa att varken byggnadsminnet eller riksintresset påtagligt skadas under genomförandeskedet av detaljplanen. Att den nya förskolan blir dubbelt så hög än dagens enpaviljongshus kan få konsekvenser för den sydvästra delen av parken även om en slänt skiljer dem åt.

MKN ytvatten

Planförslaget medför en viss ökad markförhårdning inom planområdet. Länsstyrelsen bedömning är dock att med de föreslagna dagvattenåtgärderna kommer detaljplanen att följa miljökvalitetsnormerna för recipienten Fyrisån Jumkilsån – Sävjaån (WA23980703). Länsstyrelsen har därför ingen erinran gällande MKN.

MKN grundvatten

Planområdet ligger inom vattenskyddsområde (sekundär skyddszon) och inom zon för extremt till hög känslighet utifrån ett grundvattenperspektiv. Alla insatser som kan genomföras är ett steg i riktning mot bättre vattenkvalitet. Länsstyrelsen anser att kommunens redovisning vad gäller grundvattnet är tillräckligt och förutsätter att dagvattenutredningens rekommendationer följs.

Hälsa och säkerhet – buller

En bullerutredning har utförts som visar på att bullerriktvärdena inom skolgården klaras. Länsstyrelsen håller med om att den föreslagna placeringen av skolbyggnaden parallellt med Rackarbergsgatan är fördelaktig ur bullersynpunkt. Länsstyrelsen har därför ingen erinran gällande buller.

Hälsa och säkerhet – markföroreningar

Enligt den nationella databasen för potentiellt förorenade områden finns det inga kända markföroreningar i planområdet eller i direkt anslutning till fastigheten. På den närliggande fastigheten Luthagen 61:2 finns det ett potentiellt förorenat område som saknar riskklassning, med branschklass 2 enligt MIFO. Kommunen bör ha kännedom på om det finns någon risk att den potentiella föroreningen på den fastigheten kan

ha spridit sig mot det aktuella planområdet. Om det finns misstanke om att föroreningar kan påträffas inom aktuellt planeringsområde är det angeläget att det beaktas i planeringsprocessen. Den som vidtar en åtgärd, till exempel genom att schakta inom ett förorenat område, kan få ett ansvar för åtgärder. Kontakt ska tas med tillsynsmyndigheten om det upptäcks en förorening i samband med en åtgärd, till exempel en schaktning.

Övriga synpunkter

Biotopskydd enligt 7 kap 11 § miljöbalken

Det kan finnas biotopskyddade träd inom planområdet. Alléer som uppfyller följande definition omfattas av det generella biotopskyddet enligt 7 kap 11 § miljöbalken: *”Lövträd planterade i en enkel eller dubbel rad som består av minst fem träd längs en väg eller det som tidigare utgjort en väg eller i ett i övrigt öppet landskap. Träden ska till övervägande del utgöras av vuxna träd.”*

Inom ett biotopskyddsområde får man inte bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som kan skada naturmiljön, exempelvis avverkning av alléträd eller skador på rötter och stammar. Om det finns särskilda skäl, får dispens från förbudet ges i det enskilda fallet. Dispens söks hos Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen anser att det generella biotopskyddet ska beaktas under planprocessen och att det ska framgå av planhandlingarna i vilken omfattning biotopskyddade alléträd finns inom planområdet och hur de påverkas av planens genomförande, både vad gäller placering av byggnader/anläggningar och anläggningstekniska behov. Biotopskyddet är en förbudslagstiftning och det behövs särskilda skäl för att dispens ska kunna medges. I första hand ska möjligheten att bevara alléträden utredas liksom behovet av skadeförebyggande åtgärder.

Skadeförebyggande åtgärder för kvarvarande alléträd behöver också hanteras inom ramen för planprocessen samt tydligt framgå av genomförandebeskrivningen.

Vidare anser länsstyrelsen att eventuell dispensprövning ska genomföras innan planens granskningsskede för att det ska vara möjligt att anpassa planen till utfallet av prövningen. Annars kan det uppstå hinder att genomföra planen.

Särskilt skyddsvärda träd och rödlistade arter

Enligt åtgärdsprogrammet för särskilt skyddsvärda träd bör jätteträd, mycket gamla träd och grova hålträd betraktas som omistliga. Grova, gamla eller ihåliga träd har en mycket stor betydelse för olika djur- och växtarter. Förekomsten av sådana träd är i många fall avgörande för många hotade arters överlevnad. Generellt gäller att ju äldre och grövre ett träd blir desto fler arter kan det utgöra livsmiljö för. Med tiden får ett träd en mängd olika miljöer, till exempel grov bark, solexponerad ved och håligheter som utgör grunden för trädens stora biologiska mångfald.

Den nationella rödlistan är en bedömning över arters risk att dö ut. Exempel på rödlistade trädarter är ask och alm.

Länsstyrelsen anser att särskilt skyddsvärda träd, rödlistade träd samt träd med förekomst av rödlistade arter i första hand ska bevaras.

Klimatanpassning

Plankartan har reglerats med en planbestämmelse om att infiltration inte får ske. Det är därför viktigt att dagvattenåtgärder utförs för att minska risken för översvämningar inom och utanför planområdet. Exempelvis de åtgärder som föreslås i dagvattenutredningen. Enligt länsstyrelsens lågpunktskartering finns inga betydande lågpunkter inom planområdet. Länsstyrelsen bedömer att det inte är nödvändigt att införa någon planbestämmelse om höjdsättning i plankartan. En reglering av höjdsättning i plankartan kan minska planens flexibilitet vad gäller placering av skolbyggnad och dagvattenåtgärder. Informationen i planbeskrivningen och dagvattenutredningen bedöms vara tillräcklig för att en genomtänkt höjdsättning av marken samt lämpliga dagvattenåtgärder ska kunna utföras. Länsstyrelsen ser heller inget behov av någon annan reglering av plankartan ur klimatanpassningssynpunkt.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av planhandläggare Anna Silver med planhandläggare Samu Manselius som föredragande. I den slutliga handläggningen har också klimatanpassningshandläggare Maria Sima, naturvårdshandläggare Emilia Wolfhagen, vattenskyddshandläggare Jan Eckhäll, handläggare ytvattenfrågor Vilhelm von Unge, bebyggelseantikvarie Henrik Gartz samt miljöskyddshandläggare Sylvia Fernandez medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på
www.lansstyrelsen.se/dataskydd.